

Intro:

Sonia Ilga Frélichová's story takes place in a small town in Czechoslovakia, where for centuries Germans and Czechs had lived together. When Nazi Germany occupied the so-called Sudetenland, conflicts between the Germans and Czechs broke out.

Emma Ilga Frélichová was born in 1940 in the village of Málnice. There, her German father and Czech mother owned a farm. However, during the Protectorate of Bohemia and Moravia the Nazi German administration confiscated land from Czechs. Ilga Frélichová's father spoke out against it.

Mrs Gifford: My dad always helped out in the local community, but he refused to vote for confiscation of the land, messing up the Nazi plans. So they made him join the army. He was the only farmer who lived there that had to join the army..

Emma Her father only returned home once during the war.

Mrs Gifford: I only remember that he was home in '44, and I didn't even want to speak to him. Only when he brought me something did I acknowledge that it's my dad.

Sonia Two years after the war, they had heard nothing of Ilga Frélichová's father. They didn't even know that he was alive until a distant cousin contacted them.

Mrs Gifford: Then, when we found out that he's alive. He was living in Erfurt, in Eastern Germany. I saw him maybe two, three times.

Sonia Ilga Frélichová's father was lucky that he had not returned to Czechoslovakia. In June 1945, the local Germans were rounded up and taken to the nearby town of Postoloprty, where all the men were murdered in a barracks by local Czechs. Estimates suggest that over 2000 people died there.

Mrs Gifford: They took everyone to Postelberg. They took women, but they let the women go later. The men were killed there. Then when I started working, I met a Mrs Urbanova who lived by the barracks, and when the Czechs were rounding the Germans up *into* the barracks, she and her husband saw them there. And they heard the Czechs asking for help.

Emma Mrs Urbanova sent her husband to help the Czechs.

Mrs Gifford: She said "Look, just go. If they want you to help, then go." And then she felt guilty because nobody came back from there. He was a witness and so he was also killed. She always said "I sent my husband to his death". We didn't know much about what happened, but nobody returned.

Emma After the war most Germans were forced out by the Czechs. On the basis of official decrees, all their land was taken. This also affected Ilga Frelichova's family, who were left with just half their farm. Eventually they had no choice but to move out to live with her grandmother. In the 60s, when the Communist regime loosened up, Ilga Frelichova travelled to East Germany. After many years, she finally saw her father.

Mrs Gifford: I read an offer from a travel agency, it was advertising a trip to Iga, a flower exhibition in Erfurt.

Sonia In Erfurt, she separated from the group and set out for the place where her dad lived.

Mrs Gifford: Downstairs they had a porter, and with my bad German I managed to say that I'm looking for Lorenz. He told me he lives upstairs, so every time I'd go up a floor he'd shout "Noch hinauf!", so I'd go up another floor. My dad already heard something was going on, so he went out. And of course I recognised him, from photos and I just knew. I didn't even say anything, I ran up and fell into his arms.

It was just my dad, you know.

Sonia Ilga Frelichova visited East Germany once again in 1968, and saw Soviet tanks preparing to invade Czechoslovakia. After that, she and her father were only able to meet a few more times.

tomas.kohout@rozhlas.cz

1Máša: Ilga Frélichová se narodila v roce 1940 za druhé světové války v sudetských Málnicích. Tam měli její rodiče - otec Němec a matka Češka - hospodářství. Když se za Protektorátu Čechy a Morava zabavovaly Čechům v Sudetech pozemky, otec Ilgy Frélichové s tím nesouhlasil a Čechů se zastal.

IF1 - 0:13

8:03 - 8:39 Ten tatínek v té obci tak nějak jim pomáhal ... a ten hlas jim prostě nedal a zkazil to. No tak ho poslali za trest šel na vojnu. Byl to jediný z těch sedláků, co tu hospodařili, jediný který prostě na tu vojnu šel.

2Máša: Za války se vrátil domů jen na krátkou dobu.

IF2 - 0:10

Já si pamatuju akorát ve čtyřiačtyřicátym že byl doma, že už jsem s ním nechtěla komunikovat jen až něco přivez teprve jsem uznala že je to táta.

3Terka: Dva roky po válce o jejím tatínkovi nic neslyšeli, ani nevěděli jestli vůbec žije. Až dokud se jim neozvala vzdálená sestřenice.

IF3 - 0:04

25:27 - 25:34 Pak když jsme se dozvěděli, že žije, tak žil v Erfurtu, já jsem ho viděla snad asi dvakrát třikrát.

Otec Ilgy Frélichové měl štěstí, že se po válce nevrátil do Československa. V červnu roku 1945 byli místní Němci nahnáni do Postoloprť, kde byli všichni muži zavražděni v takzvaných kasárnách. Podle odhadů tam zemřelo více než 2000 lidí.

IF4 -

12:00 - 13:03 Sebrali všechno do Postoloprť. Sebrali tam i ženský, ale ženský se vrátily potom, ty propustili. No a ty chlapy tam zůstali prostě. Pak když jsem nastoupila tam do zaměstnání, tak tam byla nějaká paní Urbanová, ty bydleli vedle, viděli do těch kasáren, tam to soustředili do kasáren, a oni tam viděli do těch kasáren a oni volali lidi, aby jim šli pomoci.

Paní Urbanová svého manžela na pomoc Čechům, kteří Němce shromažďovali, poslala.

IF5 - 0:19

Řekla "Hele, tak běž, když chtějí abys tam pomohl, tak tam běž." No a pak si to vyčítala, protože tam odsad' se nikdo nevrátil. To byl svědek a prostě tam zůstal. Ona vždycky říkala "Já jsem si muže poslala na smrt". O tom co se tam dělo jsme moc nevěděli, ale nikdo se nevrátil. *(nějak ho zkrátit, vybrat to nejdůležitější)*

6Máša: Po válce Češi většinu sudetských Němců vyhnali. A na základě Benešových dekretů jim sebrali majetek. O svou půlku statku, která jí zbyla, později přišla i rodina Ilgy Frélichové a všichni se museli odstěhovat k babičce. V 60.letech, když se na čas uvolnil komunistický režim, tehdy už dospělá Ilga Frélichová vycestovala do Německa. Tam se po letech setkala s otcem.

IF6 - 0:15

40:49 - 41:07 Jsem četla nabídku, to byl tenkrát ČEDOK byl v Ústí a nabízeli do Erfurtu na výstavu Iga, to byla květinová výstava.

7Terka: Tam se ale od zájezdu oddělila a vydala se do domu, kde bydlel její táta.

IF7 - 0:34

43:09 - 43:43 Dole měli vrátného, tak jsem tak nalámala, že hledám Lorenze, on mě říkal nahore, že bydlí. Tak jsem vždycky šla o patro výš "Noch hinauf", tak jsem šla nahoru. Táta už slyšel, že je tam nějaký rachot na té chodbě, no tak vyšel ven. Já jsem ho samozřejmě poznala, protože podle fotek a věděla jsem, tak jsem mu ani nic neřekla, vyběhla jsem tam nahoru a padla jsem mu kolem krku.

44:03 - 44:05 Prostě byl to táta no *(zkrátit)*